

Název projektu: “Development of the Key Competences of Adults by Innovation Program of Consumer Education”

Číslo smlouvy: 2018-1-SK01-KA204-046393

Autor	Mgr. Ing. Renata Horáková © 2019
Název lekce	Rodinný rozpočet
Identifikace vzdělávacích potřeb	Výzkum o potřebách cílové skupiny nezaměstnaných dospělých do 29 let s nízkou kvalifikací potvrdil jejich zájem dobrovolně se účastnit programů spotřebitelského vzdělávání. Účastníci vybrali nejdůležitější spotřebitelská témata, s nimiž již mají nějaké zkušenosti, jsou motivováni k pokračování ve vzdělávání (v České republice byla vybrána následující témata: Rodinný rozpočet a služby elektronických komunikací).
Cíle vzdělávání	Sociální a občanské dovednosti - jednat odpovědně s omezenými zdroji Komunikace v mateřském jazyce - formulovat úsní a písemné argumenty
Materiály	Případová studie : Rodinný rozpočet Příručka: Rodinný rozpočet Prupisky, tužky a čtvrtky papíru Flipchart Kalkulačka
Trvání	90 minutes
Obsah případové studie	Případová studie popisuje finanční situaci mladého muže, který se aktuálně nachází ve fázi osamostatňování od svých rodičů. Hospodaří s omezenými finančními zdroji a přitom volí mezi

	<p>různými cestami. Zjišťuje, že dospělost přináší nejen svobodu, ale také velkou odpovědnost.</p>
Otázky z případové studie	<p><u>Otázka 1</u></p> <p>Sestavte Radkův skutečný rozpočet, za první měsíc samostatného života. Podtrhněte položky, které jsou tzv. mandatorní (Radek je musí hradit každý měsíc) a položky příležitostné.</p> <p>Udělal Radek někde chybu? Co mohl nebo měl Radek udělat jinak? Co byste jinak udělali vy?</p> <p><u>Otázka 2</u></p> <p>Jaký je jeho rozpočet? Přebytkový, vyrovnaný nebo byl Radek v mínusu? V případě vyrovnané nebo dokonce záporné bilance je vhodné, resp. přímo nezbytné zvýšit příjem nebo snížit výdaje. Zhodnoťte Radkovy možnosti ke snížení výdajů nebo zvýšení příjmů. Co byste udělali na Radkově místě?</p> <p><u>Otázka 3</u></p> <p>Srovnej Radkovu finanční situaci, v době kdy žil s rodiči (považujete Radkův příspěvek rodičům na jídlo a bydlení vzhledem k tomu, kolik vydělával za dostatečný?), po jeho osamostatnění a během jeho spolubydlení s Michaelem.</p> <p><u>Otázka 4</u></p> <p>Co se změnilo po přistěhování Michaela z pohledu financí? Jak by Radek mohl naložit s penězi, které tím ušetří za bydlení.</p> <p><u>Otázka 5</u></p> <p>Radek by jel rád s Michaelem a jeho kamarádkami za půl roku k moři. Dovolená bude stát 500 EUR. Všechny dosavadní úspory padly a tak Radek začíná od nuly. Radek uvažuje i o půjčce. Zvažte Radkovy možnosti a doporučte mu vhodný postup.</p> <p><u>Tip na domácí úkol:</u></p> <p>Sestavte si plán svého rozpočtu na příští měsíc. Následně si celý měsíc si schovávejte všechny účtenky a zaznamenávejte veškeré příjmy a výdaje. Jak moc blízko či daleko jste byli od reality? (Můžete využít přiloženou tabulku).</p>

Doporučený průběh lekce:

PŘEDMĚT	TRVÁNÍ (minuty)	Vzdělávací techniky	Učební pomůcky
1. Úvod do problematiky	5	Ústní prezentace	
2. Případová studie: Rodinný rozpočet Familiarization of the students with Case Study	10	Individuální/skupinové čtení	Případová studie PPT Prezentace
3. Případová studie (Ot.1)	15 + 5 (presentation)	Práce v malých skupinách	Případová studie Pracovní listy/papíry Příručka Flipchart, PPT Presentation
4. Případová studie (Ot.2)	20	Brainstorming (Brainwriting)	Případová studie Papíry, Flipchart
5. Případová studie (Ot.3, ot. 4)	10	Volná diskuse	Případová studie Příručka Flipchart
6. Případová studie (Ot. 5)	20	T graf pro a proti	Flipchart Pracovní listy/papíry Příručka
7. Evaluace	5		

INSTRUKCE PRO VZDĚLAVATELE

1. Úvod do problematiky

Krátký úvod do problematiky. Tip: Vykreslete dopad předmětu vzdělávání do skutečného života. Pokud studenti nevěří, že to, co se učí, je důležité, nebudou se chtít učit. Demonstrujte, jak se jich předmět vzdělávání týká.

2. Případová studie: Rodinný rozpočet

Seznámení studentů s případovou studií. Požádejte studenty, aby si případovou studii přečetli samostatně, nebo si případovou studii nahlas přečetli společně.

Doporučené otázky:

Které základní finanční pojmy se objevily v případové studii? Jaká je základní struktura rodinného rozpočtu?

3. Případová studie (Ot. 1)

Požádejte studenty, aby se rozdělili do skupin po 4-5. Povzbuzujte je, aby dle zadání vytvořili jednoduchý rodinný rozpočet.

Dejte studentům tabulku rodinného rozpočtu s předvyplněnými názvy položek nebo prázdnou tabulku rodinného rozpočtu (na základě úrovně studentů).

Během práce ve skupině procházejte mezi skupinami a zodpovídejte vznesené otázky, ale zároveň se vyvarujte rušení fungování skupiny. Aktivita končí společně, kdy studenti podávají skupinové zprávy. Spojte studenty a požádejte je, aby prezentovali své výsledky celé skupině.

4. Případová studie (Ot. 2)

Brainstorming:

Ve skupině zkuste zhodnotit Radkovy možnosti, jak snížit jeho výdaje nebo zvýšit příjem. Vhodnou metodou je metoda brainstormingu! Více mozků je lepších než jeden!

TIP: Brainwriting

Skupinu studentů nechte psát své nápady na list papíru (každý napíše jeden konkrétní nápad, jak snížit Radkovy výdaje nebo zvýšit jeho příjem.) Po 20 - 30 sekundách posune list na jiného studenta a opět napíše další nápad (nápady na jeden papír nelze opakovat).

Pokračuje se dokud každý nenapsal do každého listu své nápady (v závislosti na velikosti skupiny).

Následně vyberte ty nejlepší nápady:

TIP: Rolestorming. Co byste dělali, kdybyste byli na místě Radka?

4. Případová studie (Ot.3, ot. 4)

Volná diskuse

Působte jako prostředník diskuse. Nenabízejte svůj vlastní názor, s výjimkou udělování pokynů k vlastnímu procesu. Rozvíjejte diskusi kladením vhodných otázek.

5. Případová studie (Ot.. 5) Dobrá nebo špatná půjčka

Radek by chtěl jet se svými přáteli na dovolenou, ale nemá dostatek finančních prostředků.

Jako jednu z možností zvažuje Radek půjčku.

T graf pro a proti

T-graf je užitečná a jednoduchá grafická pomůcka všude tam, kde existují binární (protichůdné) pohledy, názory, postoje, kdy má určitá věc svá pro i proti, plusy i mínusy. T-grafy mohou být použity v jakékoli disciplíně a umožňují studentům zvážit výhody a nevýhody identifikovaného problému, postupu, jednání nebo rozhodnutí.

Rozdělíme papír na dvě části a do záhlaví napíšeme základní otázku a dva sloupce vnímáme jako ANO (PRO) / NE (PROTI. Tato aktivita podporuje hlubší zamyšlení tím, že vyžaduje interakci a podporuje sdílení nápadů. Studenti by měli být schopni porovnávat v různých kontextech.

Studenti pracují buď individuálně, nebo pokud je to nutné, rozdělte studenty do malých skupin.

Zkopírujte tabulku na tolik karet, kolik je studentů nebo kolik jste vytvořili skupin. Uveďte počet kladů a záporů každého jednotlivce nebo skupiny, které se mají vymyslet. Studentům

dejte pět až deset minut na diskusi ve skupině nebo tiché zamyšlení (v případě individuální práce). Studenti sepíší na kartu seznam kladů a záporů.

Zeptejte se na vstup: napište výhody na jednu stranu a zápory na druhou stranu. Kombinujte výhody a nevýhody, které jsou velmi podobné, a spočítejte, kolikrát se opakují, což naznačuje jejich vnímanou důležitost.

Zvažte využití výhod a nevýhod jako základu pro debatu. Motivujte studenty, aby tvořivě přemýšleli, rozvíjeli nové nápady atd. Neomezenou a spontánní účastí v diskusi.

6. Evaluace

POSOUZENÍ VÝSTUPŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Nástroje hodnocení musí vzdělavateli pomoci určit, jak úspěšný byl rozvoj klíčových kompetencí.

Abychom mohli v této lekci posoudit rozvoj sociálních a občanských kompetencí a komunikace v mateřském jazyce, doporučujeme učitelům použít pozorování.

Pozorovací list je jednoduchá struktura, ve které indikátory ukazují tři různé úrovně kvalitativního rozvoje klíčových kompetencí studenta.

Vzdělávací účely výuky:

Na konci projektu budou studenti schopni:

- porozumět základním finančním koncepcím souvisejícím s rodinným rozpočtem a vytvořit jednoduchý rodinný rozpočet (sociální a občanské kompetence: jednat odpovědně s omezenými zdroji)
- vyjadřovat a prezentovat své vlastní názory a zkušenosti, vyjadřovat a chápat různé názory (Komunikace v mateřském jazyce: formulovat ústní a písemné argumenty)

**POSOUZENÍ ROZVOJE
OBČANSKÝCH A SOCIÁLNÍCH KOMPETENCÍ**

(jednat odpovědně s omezenými zdroji)

Studenti budou schopni:

Úroveň jedna	Úroveň dva	Úroveň tři
sestavit jednoduchý rodinný rozpočet s nezbytnou pomocí, student dokáže rozpoznat rozdíl mezi potřebami a přáními	vytvořit jednoduchý rodinný rozpočet student dokáže rozpoznat rozdíl mezi potřebami a přáními a vyhledat vhodné možnosti úspor v záporném rozpočtu	sestavit vyrovnaný rodinný rozpočet student dokáže rozpoznat rozdíl mezi potřebami a přáními a rozhodovat o rozpočtu na základě dlouhodobých důsledků
identifikovat jednoduché finanční pojmy a termíny související s rodinným rozpočtem a interpretovat základní informace	vysvětlit běžné finanční pojmy a termíny související s rodinným rozpočtem a interpretovat základní informace	vysvětlit běžné finanční pojmy a termíny související s rodinným rozpočtem a aplikovat tuto znalost běžně používaných finančních pojmů na reálné situace
rozlišovat mezi dobrými a špatnými půjčkami (dobré a špatné důvody vedoucí k zadlužení)	rozlišovat mezi dobrými a špatnými půjčkami (dobré a špatné důvody vedoucí k zadlužení) Preferovat vyvážené řízení rozpočtu a zaujmout negativní postoj k nezodpovědnému dluhu.	rozlišovat mezi dobrými a špatnými půjčkami (dobré a špatné důvody vedoucí k zadlužení) Preferovat vyvážené řízení rozpočtu a zaujmout negativní postoj k nezodpovědnému dluhu. Motivovat se a vytvářet úspory.

**POSOUZENÍ ROZVOJE
KOMUNIKACE V MATEŘSKÉM JAZYCE**

(formulace ústních a písemných argumentů)

Studenti budou schopni:

Úroveň jedna	Úroveň dva	Úroveň tři
formulovat své myšlenky, názory v ústní i písemné formě.	jasně a srozumitelně artikulovat své myšlenky a názory v každodenních situacích (v mluvené i psané formě)	formulovat své myšlenky, názory na velmi dobré úrovni (v mluvené i psané formě)
Naslouchat ostatním	aktivně naslouchat ostatním	aktivně naslouchat ostatním při respektování práva na jiný názor
na požádání sdělit ostatním svůj názor/nápad	dobrovolně sdělit ostatním svůj nápad	sebevědomě prezentovat své názory před skupinou. Je aktivní.

Tento dokument byl vypracován s podporou Evropské komise, odráží však pouze názory autorů a Komise nemůže nést odpovědnost za jakékoli použití informací v něm obsažených.